

Núvols de pluja

Quan escoltava que algú es preguntava si veia el got mig ple o mig buit... no em deixava indiferent, aquella frase. Impossible. De fet, moltes vegades fins i tot em feia ràbia, perquè jo tota la vida l'havia vist buit del tot. La meva infància havia estat molt més àrida que la de tots els infants amb qui compartia l'aula d'acollida que va presenciar el meu primer contacte amb aquella nova realitat que tant distava del que havia viscut fins aleshores. I no només des del punt de vista geogràfic: a banda dels milers de quilòmetres que hi havia entremig, el meu poblat i l'urbs immensa on s'havien traslladat els pares tenien ben poc a veure. Jo no podia fer més que deixar-me sorprendre per tot allò que no fos la nimietat que envoltava la meva vida fins aquell moment: les quatre gallines i el ramat de cabres que teníem a casa, cada vegada més minvat, havien esdevingut l'única pertinença de què em sabia amo en tota la planúria arenosa que –malgrat les hostilitats del territori— ens acollia sense rancúnia.

– Mazin, vés amb la mare. Què hi fas, aquí?

Era capaç d'estar-m'hi llargues estones, allí al davant, dret i quiet com un estaquirot. I els pares no entenien res. Em repetien que no em quedés allà palplantat i que sortís del mig. Però no em movia. □

– Mazin, els teus germans estan a punt de començar a dinar. Vols fer el favor d'anar cap a baix a menjar?

No m'agradava fer enfadar el pare. Per això, un dia més, vaig avortar la possibilitat de resoldre l'enigma que des de feia dies em tenia tan preocupat. Potser l'havien oberta quan jo no hi era... però jo no ho havia vist i continuava intrigat. I ben preocupat. Sí, per això era capaç d'estar-me dret i palplantat tota l'estona que fos necessària, esperant que algú volgués obrir-la estant jo allí... I ningú gosava. No ho havia dit a ningú però patia per la Bushra, la meva germana petita, la sisena filla dels pares. No volia que passés pel que ja vaig passar jo, però tampoc sabia què fer per impedir-ho. Feia setmanes que la mare buscava feina, i no en trobava; els germans que s'havien quedat al poblat volien venir a viure amb nosaltres, però no tenien diners per emprendre el viatge. La família necessitava que l'atzar i la fortuna els somrigués. No en va, a la petita l'havien anomenada Bushra, que en la nostra llengua africana vol dir bon presagi o bona notícia. □ A la meva família els noms mai s'havien posat a la babalà. Res es feia perquè sí, tot tenia alguna explicació o

altra, i el repartiment onomàstic tampoc s'escapava d'aquesta norma. L'arribada de cada nounat coincidia sempre amb una assemblea que aplegava el meu pare i els vells que hi havia al poblat. Malauradament, el que pogués pensar la mare tampoc tenia massa pes; ella assumiria el que la comunitat decidís, amb resignació o sense. El ritual estava ben establert: quan hi havia un nounat, el pare li havia de posar nom el setè dia després del naixement. En aquell mateix moment al nadó se li entregaven unes determinades eines, que podien ser fletxes o un ganivet si era un nen, simbolitzant les responsabilitats que tindria d'adult en defensa de la comunitat; i una pedra per a moldre i un recipient de carabassa en cas que fos una nena, com a símbol de la tasca que hauria de desenvolupar a la casa quan fos més gran. El meu germà gran es diu Saud, un nom que en africà vol dir felicitat. Feia temps que a casa s'havien proposat encetar noves rutines i, amb el seu naixement, a la llar va arribar una de les èpoques més feliç. Al meu segon germà li van posar Kathir, terme que en africà vol dir abundant. Els pares mai havien tingut cap gran abundància de res. Ni de menjar ni de propietats. Ni tan sols de salut, que més aviat havia escassejat sempre. Però, casualitat o no, el ramat es va multiplicar notablement després d'un parell de bones estacions. Imran, prosperitat, va ser el nom escollit per al tercer germà. Amb l'engrandiment del ramat també va desaparèixer l'època de vaques magres. No van tornar a passar gana, i tots plegats van anar sempre molt més fornits. I a més, al cap de poc temps, el pare va esdevenir el prefecte de la col·lectivitat territorial. Era palpable: la prosperitat s'havia instal·lat a casa. Els bons auguris de cada nom s'anaven fent realitat. Després de tres barons arribava una nena; la germana més gran es diu Miremba, pau, i no van passar ni dues setmanes que els conflictes amb els veïns pel territori van desaparèixer. I aleshores vaig arribar jo, el cinquè dels fills dels meus pares. L'escassetat d'aigua havia estat sempre un problema, i potser per això el nom escollit va ser el de Mazin, núvols de pluja. Entre les històries que sempre solien repetir els ancians, recordaven sovint l'existència d'un pou, que feia anys que s'havia assecat. A més, l'època de pluges s'escurçava i l'accés a l'aigua era cada cop més difícil. I sí, el meu nom era una crida als ruixats. No m'agradava ser el portador d'aquesta responsabilitat. Potser fins i tot hauria preferit algun altre nom... però no: em van voler dir Mazin, núvols de pluja. I d'aquí que la meva infància fos ben trista: em sentia incapaç de donar a la família allò que m'era reclamat a través del nom que havien escollit per a mi. Era gairebé un calvari, el que havíem de fer per abastir-nos d'aigua. Malgrat el pas dels anys, conservo encara un record bastant precís del palmerar on anàvem a buscar-la. Tot i que els estius més durs el toll podia arribar a esgotar-se o a reduir-se fins a esdevenir un fangar igualment estèril i inútil, normalment retenia prou líquid com per abeurar tots els animals que es deixaven

perdre per aquell racó de món, tant els de quatre potes com els de dues. De petit sempre havia pensat que la successió de dunes que envoltaven aquell petit oasi no eren res més que un immens mantell rebregat que recollia la precipitació que els déus del cel ens cedien. Gràcies als plecs sàviament ondulats, tot el líquid es canalitzava fins a desembocar al toll on tot el nostre poblat anava a omplir les còfies i gibrells, i on abeuràvem també els camells assedegats dels pocs turistes o viatgers del desert que algun dia ens visitaven. Qualsevol recipient era bo per encabir una mica de líquid i poder-lo traslladar els sis quilòmetres que separaven el toll del poblat. No només ens servíem de velles peces de terrissa, no; recordo que les meves germanes solien carregar unes quantes carabasses buides, lligades les unes amb les altres per fer de contrapès. Però era dur i feixuc, tot aquell tràfec. Molt dur. La manca d'aigua ens escanyava dia rere dia. I jo creia que tot era culpa meva. De fet, n'estava ben convençut. I tot com a conseqüència d'aquell maleït nom que m'havien posat en néixer. N'estava fart, de dur-lo! Jo era el causant de tota la sequera... els núvols de pluja no arribaven per enlloc. I per això no vivia tranquil.

No gaire temps després va arribar la segona de les germanes, a qui van anomenar Ngendo, viatgera; i només quinze dies després arribava l'oportunitat de traslladar-nos cap aquí a la ciutat, on un amic de l'oncle podia donar feina al pare. Els tres germans més petits i els pares vam caminar diverses jornades cap al nord, més de dues setmanes, i allí vaig descobrir què era allò de la ciutat... n'havia sentit a parlar tant! No sabia si en aquest nou indret on em duïen els pares hi plouria gaire més del lloc d'on fugíem... o si l'escassetat d'aigua continuaria sent la xacra que fustigaria la família allí on anés. A més, acostumat als tancats de pedra coberts de branques on havia viscut sempre... imagineu-vos el xoc que va suposar per a mi. Quan ho explicava als meus nous companys, em miraven estranyats, com si fos un bitxo que hagués viscut segles sota les pedres i en sortís en despertar d'una llarga letargia. Mai he acabat de compenetrar-me amb els nens i nenes de la ciutat. La majoria d'ells es dirigien a mi utilitzant el terme beduí amb un sentit despectiu, com si ser un habitant del desert no fos tot un privilegi. No m'agradava però procurava ignorar-los, tal com m'havia dit la mare. Al principi m'enyorava molt. No només dels germans grans que es van quedar al poblat; també trobava a faltar la vasta planura erma per on podia córrer sense barreres i fins i tot l'escalfor als peus de la sorra vermella calenta que teníem al poblat, una arena que provenia de les muntanyes rocoses que ens paraven els vents del nord, i que la mateixa erosió del vent havia anat repartint en el transcurs dels segles per tota la nostra estepa. Arribarien algun dia a la ciutat, els núvols

de pluja?

Per sort, l'aigua va arribar... I va ser justament en arribar a la ciutat. El mateix dia que vam instal·lar-nos on vivim ara, precisament. Quan vaig veure que obrien l'aixeta del pis de baix i que començava a rajard aigua sense parar vaig pensar que totes les nostres pregàries s'havien fet realitat. Mai abans havia vist tanta aigua potable junta. S'acomplien els desitjos. Era increïble. Un munt d'aigua! I allí, a casa mateix! No ens caldria anar-la a buscar als tolls que poguessin tenir als pobles veïns... No ens caldria fer quilòmetres cada dia carregats amb les velles còpies de plàstic per transportar-la fins a la nostra llar. I rajava, i rajava... d'on sortia, tanta aigua? I com la feien arribar fins allà? Des d'aquell dia vaig viure alleugerit... quin gran pes que em treia de sobre!

– Ja tornes a estar plantat aquí al mig? Vés a ajudar la mare a netejar les arrels de mandioca per posar-les a fermentar.

Feia dies que l'havia detectada, aquella altra aixeta que hi havia al lavabo de dalt. I em tenia capficat. La meua edat i alçada m'impediien arribar-hi. Rumiava tothora què és el que ens podria oferir. Tal com havia passat amb l'aixeta de baix i l'aigua, i tenint en compte que la mare feia dies que volia trobar feina... potser si l'obríem començarien a rajard ofertes de treball! Com podia ser que ningú volgués obrir-la per provar-ho? No, jo no treia els ulls d'aquell mànec brillantat... perquè jo sabia que devia tenir algun poder màgic: segur que també era capaç de fer aparèixer el que hom anhelava, acomplint les pregàries i els desitjos més preuats de tota la família.

– Mazin! Mazin!

No em podia treure del cap el mal tràngol pel qual jo mateix havia passat fins que de l'aixeta del pis de baix n'havia rajat aquell doll d'aigua potable. I no volia que la tercera de les germanes, la més petitona, hagués de passar pel mateix turment, esperant eternament que arribessin les bones notícies que donessin sentit i honoressin el seu nom. Sí, ja feia dies que patia per la Bushra. Per això simplement esperava el moment que algú obrís aquella aixeta. Però ningú l'obria. Amb l'alegria que els havia fet descobrir al pis de baix que l'aigua brollava ininterrompudament amb el simple fet d'aixecar aquella maneta d'acer inoxidable... era incapaç de comprendre que no sentissin el mateix deler que jo per esbrinar què sortia de la que teníem al pis de dalt. I si en sortissin piles de feina, per aquell forat? Algú pensava obrir l'aixeta del pis de dalt?!□

– Mazin! Com se t'han de dir, les coses?!

De moment les bones notícies no arribaven... la mare no trobava feina. Això sí, al pare cada dia li anava millor. I tots gaudíem de bona salut. I als pares se'ls veia feliços. Potser sense adonar-nos-en les bones notícies ja havien arribat! □ Sí, ara ja sabia què en sortia, d'aquella aixeta platejada del pis de dalt...